

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 2. Motiva. 1. Excellentia & dignitas. Ex Vet. Novo. Patribus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79340)

Ex Novo.

Par turturum, aut duos pullos columbarum. Luc. 2. 24. Eris procul dubio columba speciosa, si fraternam servaveris charitatem; nulli malum pro malo, maledictum reddendo pro maledicto. S. Laur. Just. serm. in Purif. B. V.

Miste illos binos. Luc. 10. 1. Cur binos? Respond. Orig. Theophyl. Bonav. Dion. Carthuf. ut alter alteri esset auxilio, solatio, consilio, excitemento. Eccl. 4. 9. *melius est duos esse simul.* Sic Christus Petrum, & Joannem, mittit ad parandum Pascha. Luc. 22. 8. Sic duobus Emanuntinis apparet; sic Petrus, & Joannes, saepe sociati. Sic in monte Thabor Moyses, & Elias, loquentes cum eo; ob testimonium à Lege, & Prophetis. Sylv. hic. q. 7. Ad falsamentum tenendae societatis, ut unus relevetur ab altero. Simon de Cass. l. 9. c. 26.

Oves meae vocem meam audiunt. Jo. 10. 27. Pacificum animal novimus esse; neque habet discerpentes, neque laniantes, dentes; neque novit aliquem laedere ex aliqua sui parte; plus affert, quam auferat; duas habens tunicas, pellem, & lanam, alteram sibi permittit auferri, sicut dictum est Luc. 3. 11. *qui habes duas tunicas, det non habenti.* Tota in usu utilis est; ut nec quidquam in exterioribus, seu interioribus sit, quin possit ad bonum, & ad pulchrum, & aptum usum inferri; nec etiam stercus ejus à medicina, & utilitate, vacet. Sim. de Cass. l. 1. c. 44. Inter omnia animalia est ovis magis benefica: nam facit nobis misericordiam lanam se exuendo; dat lac ad comedendum, & etiam agnos. Eritius oves Christi, dando lanam, scilicet bona temporalia; lac, id est, bona interiora, & spiritualia. In Legenda S. Martini legitur: quod semel admirans de ove attonsa discipuli quaesierint, quid miraris? qui dixit: haec ovis complevit praecipua Evangelii: *qui habet duas tunicas, det unam non habenti.* Luc. 3. 11. S. Vinc. Ferr. s. 1. fer. 2. post Invocavit.

Erat tunica in consiliis desuper contexta. Jo. 19. 23. Quae est ista tunica, nisi charitas? in ipsam fors mittitur; nemo illam dividit. S. Aug. in Ps. 21.

Ex Patribus.

Tolle ex usu hominum benevolentiam; tanquam solem è Mundo tuleris. S. Ambr. l. 1. offic. quia sine ea usus hominum esse non potest. Apud. Oliva t. 3. conc. 19.

Mundus sphaera est, cujus centrum Deus; linea vero, quae à centro in circumferentia decurrunt, homines sunt inter se; & quò magis à centro, magis inter se quoque distant. Ita homines, quò magis per amorem Deo conjunguntur, magis etiam inter se copulantur. S. Doroth. Doctr. 6.

Quali vinculo anima corpori jungitur, tali dilectione justum est, ut proximis jungamur. S. Honor. serm. in Quinquages.

§. II.

Motiva

Primum

Charitatis excellentia & dignitas

Ex Veteri, & Novo.

Pulchra es amica mea. Cant. 6. 9. *Sept. pulchra es proxima mea, sicut ipsa benevolentia.* Nyss. in Cant. pulchra, sicut ipsa benevolentia, quae aliis hoc fit, quod Christus humano generi fuit.

Vidit duos fratres. Matth. 4. 18. Nihil apud Deum tanto in pretio est, quam charitas; ob quam & homo factus est, & ad mortem usque obediens. Eaque de causa discipuli illi, qui primi ab eo vocati sunt, duo fratres extiterunt. Ex quo statim per ipsa initia sapientissimus Salvator illud indicavit; se discipulos suos omnes fraternò amore copulari velle. de Arcones in Jf. 3. v. 5. Disc. 1.

Erit magnus. Luc. 1. 15. Vocatur magnus, qui dicitur parare Domino plebem perfectam, & non sibi, ut notat Hugo. Qui non de se, sed aliis, agit, verè magnus dicendus est. Sylv. hic q. 20.

In signum, cui contradicetur. Luc. 2. 34. Per charitatem debemus esse tanquam immobile signum, contra sagittas castigationum divinarum. S. Bonav. s. 2. D. infra Oet. Nat.

Da mihi portionem substantia. Luc. 15. 12. Beati filii! quorum tota est in patris charitate substantia; beati! quibus manet tota in obsequio patris, in patris cultura, possessio. Ceterum facultates unitatem scindunt, fraternitatem separant, cognationem spargunt; parentum perdunt, & violant charitatem. S. Chrysol. s. 1.

In hoc manifesti sunt filii Dei, & filii diaboli. &c. 1. Jo. 3. 10. Dilectio ergo sola discernit inter filios Dei, & filios diaboli. Signent se omnes signo crucis Christi; respondebunt omnes Amen. Content omnes Alleluja, baptizentur omnes, intrent Ecclesias; non discernuntur filii Dei à filiis diaboli, nisi charitate. S. Aug. hic tr. 5.

Et vidi alterum angelum habentem signum Dei vivi. Apoc. 7. 2. De hoc solo Angelo dicitur, quòd habeat signum Dei; quòd non dicitur de aliis quatuor, qui tenebant ventos, ut nocerent terram, & mari: quia hic Angelus venit benefacere, & custodire Electos. Quia nota, & signum, Dei vivi est, benefacere cunctis, & protegere à malis. Sylv. hic tom. 3.

Nolite nocere &c. Apoc. 7. 3. & Ezech. 9. Hoc signum debet esse in fronte: vult enim Dominus, ut exterius ostendatur signum dilectionis, quae est in corde; contra eos, qui dicunt: ego diligo illum, sed non volo loqui illi. Hugo Card. in illud Jo. 13. in hoc cognoscent omnes &c.

Ex Patribus.

Nihil adeò potest nos Christi imitatores efficere, ut erga proximum cura, S. Chryl. in 1. Cor. hom. 25.

18

In hoc cognoscent omnes, verè oves Christi esse, si dilectionem simplicem, & sanctam, habuerimus ad invicem. S. Martialis Ep. Lemovic. ep. ad Tholosanos c. 16.

Charitas inter virtutes est, quod sol inter stellas: omnibus enim suam claritatem, & bonitatem, distribuit. S. Franc. Salef. c. 9. Charitas facit, & complet, omnia opera aliarum virtutum. Id.

Charitas est vestis Joseph consita omni virtutum varietate. Id. ib.

Card. Bellarminus, cum à quodam amulo in omnibus penè sententiis suis carperetur, & refutaretur, idque assidue; continuo tacebat. Mirantibus aliis, & rogantibus, cur se, suaque dicta, & honorem Cardinalium non tueretur? respondit: melior est uncia charitatis, & pacis, librà victoria. Corn. in 1. Petri c. 2.

Quamvis multum jejunes, quamvis elemosinas largiter tribuas, quamvis templum assidue ingrediaris, jugiterque ores, quamvis coeleste illud sacrificium quotidie in altari offeras; si fratrem odisti, non es de numero filiorum Dei: charitate filii Dei à filiis diaboli fecernuntur. Blossius, par. an. c. 31.

§. III.

Motivum secundum.

Charitatem DEUS zelat, & ulciscitur pro honore suo.

Ex Veteri.

Ubi est Abel frater tuus? Gen. 4. 9. Ita tonuit, & excanduit Deus, occiso Abele.

Blasphemus ille in Deum, Levit. 24. 14. & maledictus in Moysen, apud hunc accusatus; de cuius supplicio cum Deum Moyses consuleret, sic respondit, juxta Sept. educ eum, qui maledixit, extra castra, & lapides eum populus universus. Ifid. Clarius: Deus, cui sui cura sunt, magis voluit ulcisci injuriam Moysis, quam propriam contumeliam; ideo dixit: educ maledicum; & non dixit, educ blasphemum. Mendoza in 1. Reg. c. 3. Annot. 1. sect. 1.

Idololatra Labano cum armatis Jacobum in sequenti Dominus sit obviam in itinere. Gen. 31. 24. cave, inquit, ne quisquam asperè loquaris contra Jacob. Cum videas occupatam Nabuthi vineam suo rigasse sanguine Jezabelem, 3. Reg. 21. 15. 23. cum nulla Reginarum apud Salomonem vel solis lacrymis accensos idolis tholos extinxerit; fatere, Deum suas negligentius ulcisci injurias, nostras severius. Quin & Roboam regno non excidit, nisi ubi sæviturum se dixit in populum scorpionibus. 3. Reg. 12. 14. Pater meus caedit vos flagellis &c. Resessitq. Israel. v. 19. Ergo non simulacris Salomonis, sed Roboami scorpionibus, Davidis domus est eversa. Poterat regnare Roboam, septus licet idolis, si plebis oppressione abstinuisset. Oliva. l. 2. Strom. ibid.

Nunc ergo vade, & percutite Amalec. 1.

Reg. 15. 3. Quid criminum admisere? recensus, quocumque fecit Amalec Israeli v. 2. non me læsit, sed vos Ol. l. 2. Strom. 9. 1. filia Jerus. nolito flere &c.

Achab posuit aram Baal. 3. Reg. 16. 32. & coelum itat? & terra non defecit? Unus non ablegatus Elias coelum ultro rore, & pluvia, exhaurit, alias impunè coram Baal Achabo libaturus. Vivit Achab, læsivus, imperat, annonæ quidem caritate laborante plebe; cui etiam opportunè subventum. Ita Dei ira refrigit in regem, rebellantem ab aris suis; exarfit tamen, ubi regis malitia ab aris Domini ad popularis vineta grassata. 3. Reg. 21. 18. &c. Id. ib.

Tibi soli peccavi. Pf. 50. 6. An blasphemasti? si militi tuo injuriosus fuisti tantum, cur te reum agis divinitatis? quòd sciam implacationem mihi Dominum fore, si me in militem injuriosum fatear, quam in te: suas enim promptius injurias condonabit, quam militis mei. Sapis David! Oliva. l. 2. Strom. ibid.

David Pf. 105. 7. enumerat plura peccata Israelis contra Deum, nulla tamen poena adest; dum verò Moyses, & Aaron, irritantur, tunc Deus irascitur, & vindictam sumit v. 16. 17. Removit Deus à primis pravicatoribus mortem, quam minatus Gen. 2. 17. Gen. 6. 13. verò: finis universæ carnis venit. Quare hi, non illi, puniuntur? Rationem dat textus: repleta est terra iniquitate à facie eorum. v. 13. Chald. repleta est terra rapinis. S. Chryost. repleta est terra injustitiâ ab eis. Sylv. in Luc. 24.

Sprevère Israelitæ Deum, blasphemaverunt urbem, agnosque, idolis. Lavamini inquit, Deus, quiescite ager e perverse. If. 1. 16. Et quid agent blasphemii, ut vel quiescant à scelere, vel sanctimoniam acquirant? thuribula sanè conflanda sunt, idola distlanda. Audi: a scite benefacere, quarire indicium. subvenite oppresso, v. 17. Non imperata victimæ, non reparatio templi, non jejunia, & iaccus. Quatuor jubet poenitentes: subfelliorum æquitatem, levamen oppressorum, pupillorum tutelam, & patrociniū viduarum. Quæ omnia, non in Numinis cultum, sed in Reip. utilitatem redundant. Idolorum pene oblitus est, dum pupillorum meminit. Oliva. l. 2. Strom. ibid.

Non obfuerat Ninivitis Jonas, sed defuerat. Jon. 4. 1. Deo penè insultavit: & iratus est. Hujus tamen offensæ carnifex vermiculus est, arrosor cucurbitæ; illius noxa vindex est cerus c. 2. 1. Oliv. ib. Director templi Heliodorus virgis dire conficissus; sed cuius æs rapere voluit. 2. Mach. 3. 26. Ostendit deposita esse hæc, & victualia viduarum, & pupillorum. v. 10. & tamen 2. Mach. 6. 1. 2. &c. leges plagarum expertem senem antiochenum, qui regis jussu Sionem, aris, mensisque occuparat; in quibus suillâ inquinarentur Israelitæ. Id. ib.

Ex Novo.

Cum offers munus suum ad altare &c. Matth. 5. 23. O admirabilem benignitatem! atque ineffabilem erga homines Dei amorem! honorem suum despicit, dum in proximo charitatem

FF 3

tequitur